

8. PRIKÁZANIE: NEBUDEŠ KRIVO SVEDČIŤ PROTI SVOJMU BLÍŽNEMU.

Nebudeš klamať. Nemusíš sa zaplietať do klamstiev, to robí život neistým a teba zraniteľným. Ja som Pravda, aj ty buď „pravdou“ a budeš človekom, ktorý je hodný dôvery.

Ôsme prikázanie od nás **žiada vždy hovoriť pravdu a byť úprimný**. Ďalej žiada **chrániť dobré meno a česť seba i svojho blížneho**. Pretože každý človek má právo na česť a dobré meno. Aj mŕtvy má právo na dobrú povesť.

Na druhej strane ôsme prikázanie **zakazuje klamať a prekrúcať pravdu** vo vzťahu k druhým. Zakazuje **poškodzovať dobré meno a česť blížneho**. Tento morálny predpis vyplýva z toho, že Boh je pravda a chce pravdu.

Je potrebné dávať si pozor na slová, pretože svojou rečou môžeme urobiť veľa dobrého ale aj veľa zlého. Dočítame sa o tom u (Jak 3, 1 – 12).

Každým slovom, ktoré vyjde z našich úst, vydávame svedectvo o našej viere, svedectvo o tom, že patríme Kristovi a o našom charaktere. Preto je potrebné zvážiť každé slovo, ktoré povieme, lebo **slovo je najmocnejšia zbraň na svete**. No nie len slovo. Pretože klamať môžeme, nie len tým, čo hovoríme, ale aj tým, ako sa správame.

Toto prikázanie v nás rozvíja čnosť **pravdovravnosti**, ktorá vedie človeka k tomu, aby vravel len to, čo je pravdivé. Pravdivosť sa v ľudskom konaní dá spoznať v **priamosti, úprimnosti, čestnosti a diskretnosti**.

HRIECHY PROTI 8. PRIKÁZANIU

HRIECHY PROTI PRAVDE

A, Klamstvo (lož, luhanie) - **Klamať** znamená hovoriť alebo konať proti pravde (niečo iné hovorím a niečo iné si myslím) s cieľom **uviesť do omylu**, aby som sa **vyhol trestu, získal nejaké dobro**, alebo **škodil blížnemu**.

- **nikdy neslobodno klamať**, ani kvôli úniku z najväčšieho nebezpečenstva.
- **niekedy ale nie je povinnosť povedať pravdu**.

B, Ohováranie – **zbytočne** hovoriť o chybách iných, aj keď sú pravdivé.

C, Osočovanie – **vymýšľať** na blížneho chyby, ktoré nemá, alebo jeho chyby **zväčšovať** a rozširovať

D, Chvastanie – previnenie proti pravde („Nech ťa chváli iný a nie tvoje ústa“ Prís 27,2)

OSOBNÉ URÁŽKY - nespravodlivé porušenie cti človeka

A, Slovné urážky -posudzovanie - bez dostatočného dôkazu pripisovať blížneho nejakú morálnu chybu.

-**irónia** – zosmiešňovanie blížneho

-**lichotenie a pochlebovanie** – povzbudzovanie a utvrdzovanie druhého iného v zlom správaní.

B, Urážky úkonmi - gestá, oplútie, vyplazený jazyk

C, Pasívne urážky - nepodanie ruky, nepozdravenia

Kedy nemusíme povedať úplnú pravdu?

Keď ide o rešpektovanie súkromného života, o dobro a bezpečnosť blížneho, o spoločné dobro. Teda nie klamať, ale držať diskretnosť.

Kedy je dovolené zjaviť chyby blížneho:

Pre spoločné dobro - keby sa nehodný človek dostal do úradu, v ktorom jeho tajný hriech by bol na škodu spoločnosti a spoločnému dobru.

Pre dobro tretej osoby – odsúdenie nevinného, keby sa neoznámil skutočný vinník, dievča by si zobralo pijana

Pre dobro toho, kto hovorí o chybe – chcem sa diskretno poradiť a pritom musím hovoriť o chybách iného.

Pre dobro toho, kto sa dopustil chyby – povedať chyby detí rodičom

Kedy je prísne zakázané zjaviť chyby blížneho?

Spovedné tajomstvo je posvätné, spovedník ho za žiadnych okolností nemôže vyzradiť.

Úradné tajomstvá, ktorými sú viazaní napríklad politici, lekári a právnici, alebo dôverné informácie zverené pod pečaťou tajomstva, sa majú zachovávať, okrem výnimočných prípadov, v ktorých by zachovanie tajomstva spôsobilo veľmi ťažké škody, ktorým by sa mohlo vyhnúť iba vyzradením pravdy.

*Nemáme sa hanbiť za svedectvo o našom Pánovi. Toto svedectvo spočíva v odovzdávaní viery ako slovami, tak i skutkami. Kdekoľvek žijeme, sme povinní príkladom života a svedectvom slova ukázať nového človeka, ktorého sme si obliekli v krste a posilnení mocou Ducha Svätého pri birmovaní. Keď nebudeme schvaľovať polopravdy, určite budeme mnohým nepohodlní. Musíme si však uvedomiť jasne, ako sv. Pavol: „**Chcem si teraz nakloniť ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem páčiť sa ľuďom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľuďom, nebol by som Kristovým služobníkom.**“ (Gal 1,10) Musíme si vybrať medzi pohľadom Boha a pohľadom ľudí.*

Modlitba:

Pane, Ty si nám dal ústa, aby sme ťa chválili. Premeň našu reč, aby z našich úst vychádzali slová, ktoré sú na budovanie našim blížnym. Pomôž nám, aby sme dokázali hovoriť pravdu a povzbudzovať ľudí okolo nás.

Odpovedz na otázky:

Načo sme dostali dar reči? Aby sme medzi sebou r..... a oslavovali B.....

Kedy zle používame dar reči? Keď k....., oh....., os....., ž....., hovoríme nesl..... sl.....

Prečo ľudia mohli veriť Pánu Ježišovi? Lebo vždy hovoril p.....

Z nasledujúcich slov zakrúžkuj tie, ktoré nám hovoria, ako máme správne využívať dar reči a prečiarkni tie, ktoré nám radia zle využívať dar reči.

hovoríme pravdu, žalujeme, pochválime, klameme, ďakujeme, ohovárame, zachovávame tajomstvo, vyhovárame sa, spievame, modlíme sa, vymýšľame zlé na iných, pozdravíme, dobre hovoríme o inom, používame neslušné slová, rozprávame sa v kostole, poradíme, podvádzame.

1. Čo žiada hovoriť a chrániť 8. božie prikázanie

1. _____
2. _____

2. Hriechy proti pravde sú:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

3. Osobné urážky sú:

1. _____
2. _____
3. _____

4. Kedy nemusíme povedať úplnú pravdu

- _____
- _____

5. Kedy je dovolené zjaviť chyby blížneho:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

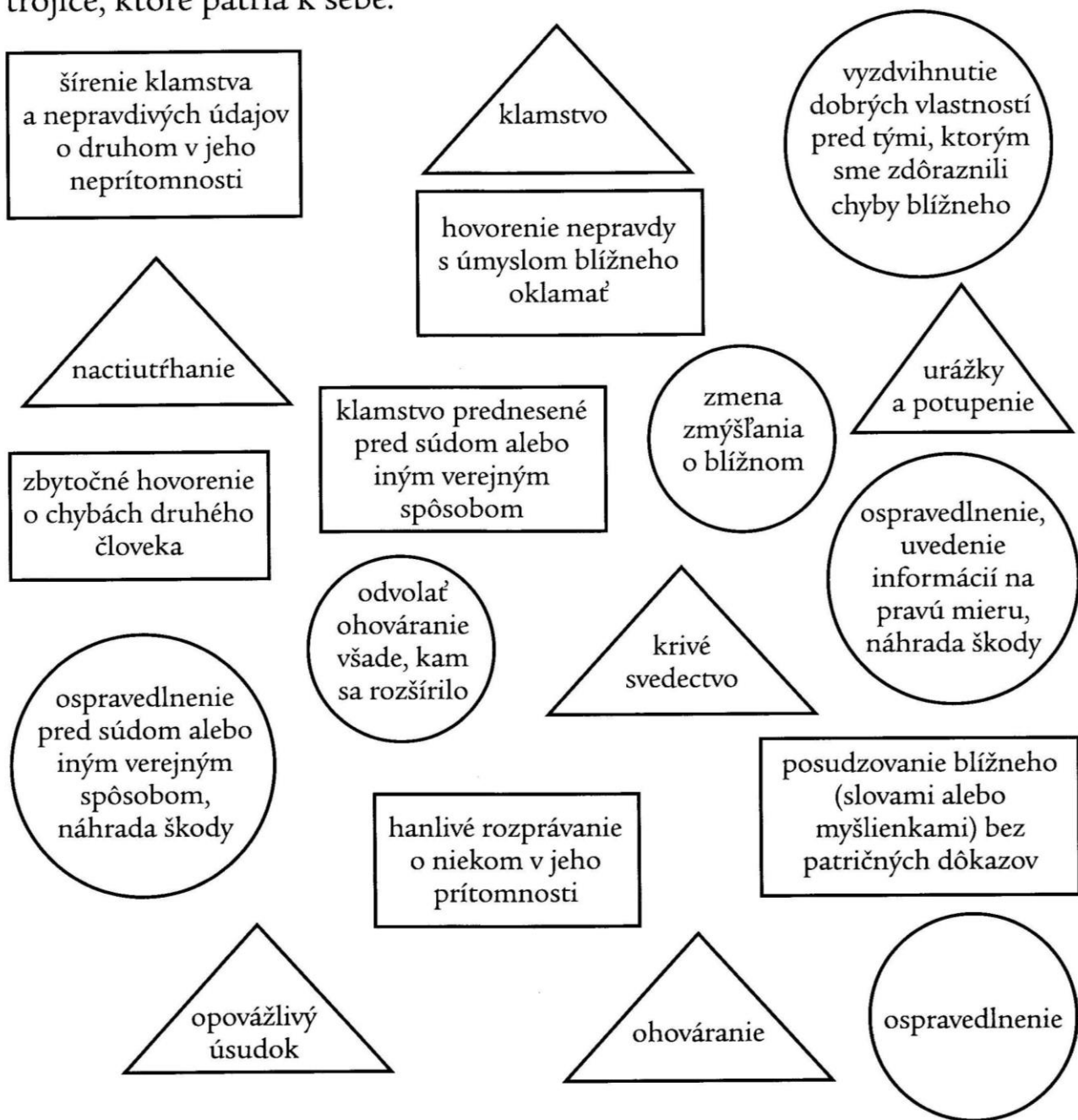
6. Kedy je prísne zakázané zjaviť chyby blížneho:

1. _____
2. _____

Hriechy proti 8. prikázaniu sú veľmi rozšírené a majú mnoho podôb. Každé previnenie proti pravde si vyžaduje zároveň aj nápravu.

Na obrázku sú rôzne druhy previnenia proti tomuto prikázaniu zapísané v trojuholníkoch. Ku každému trojuholníku patrí obdĺžnik (ako sa previnenie prejavuje) a kruh (ako ho možno napraviť). Označ farebne trojice, ktoré patria k sebe.

previnenie (hriech)

ako sa prejavuje

možná náprava